

POBLE NOU

REVISTA



~ SUMARI ~

La Rifa (editorial).—Que rodi la bola, per Miquel Clivillè.—Costums de pobles: La Mort, per Roc.—Instants: Encara Orient i Occident, per Xèspir.—Flor de Suburbi, per Salvador Roca i Roca.—Tribuna: Visca la llum!, per S. R. i R. Un comentari retrospectiu, per P. M. P.; Col·laboració femenina, per J. B. C.—Urbanització i Millores.—Conte de la vora del mar, per Domènec Gimenez Botey.—Una obra gloriosa, per Pere Cortès.—Retallets.—Rims de l'Hora: Santa Bàrbara, per El Bis-Comte Arnau.—Carnet de Noves.—Cartell Poblenovi d'Actes i Festes

Xampany
LINCOLN

Caves a
Sant Sadurní de Noia
Telèfons 447 S. M. i 888 S. M.

P. Mora

Sastre

Passeig Triomf, 24 Poble Nou

Reservat per les pastilles

“Lesber”

Fàbrica d'Articles de Pell

Josep Salvadó

Petaques - Cinturons
Carteres - Moneders
Especialitat en els encàrrecs i reparacions
Passeig Triomf, 72 Poble Nou

Francisco Domini

Pere IV, 172 Telèfon S. M. 184 Barcelona

Tallers de Caldereria d'Aram i Ferro
Aparells i Tuberies • Auto-claves i serpentins • Destil·leries

Cafè Ateneu del Poble Nou

Martí Torras (Martinet) Telèfon S. M. 555 Wad-Ras, 208

Licors de les millors marques • Ressonons econòmics
Preus limitats en les begudes • SALÓ DE BILLARS

POBLE NOU

REVISTA

La Rifa

Ens trobem a prop d'un corrent esdeveniment dintre l'estat espanyol. Ens referim a la rifa de Nadal, a l'extraordinari sorteig de 15.000.000 de pessetes.

No serem pas nosaltres qui direm—com fan alguns—que hom no té que jugar cap cèntim a la loteria. No és en el nostre fur imposar el personal criteri si us plau per força. Massa que n'hi han avui que obren així, que volen que tothom pensi com ells, que et fan callar i emmudir amb crits i amenaces. Que cadascú es comporti com millor li sembli, com millor li dicti la seva neta consciència.

Si, però, que volem dir uns mots al marge de la rifa—de totes les rifes—, uns mots o un argument ja adduït per centèssima vegada. La rifa, tant com té d'interès econòmic estatal, té d'immoralitat social. En un agrupament ben constituït, ben organitzat i conscient, aquest ingrés no fóra lícit. Hom no admetria l'endegament de les finances, la nivellació del pressupost, a costa—si no de l'embrutiment—de la inconsciència de l'ànima col·lectiva. Hom trobaria mitjans més raonables per a tributar, no pas explotant i fomentant la megalomania dels seus individus. Els estats, però, com els homes, són tan lluny encara de la perfecció!

Són molts—il·lusos!—els qui confien ésser poderosos mercès a la rifa. El sorteig extraordinari al·ludit, encara n'accentua el nombre. Es dona i tot el cas paradoxal de gent qui s'arruïna tot jogant més i més, tot confiant amb l'atzar eternament, tot esperant la Fortuna que mai no arriba. I no saben aquests—tanta és la seva il·lusió, tanta és la seva orbetat!—que les fortunes, les grans fortunes, s'elaboren mica a mica, de gra en gra, treballant sempre; que les matemàtiques vencen l'atzar, que val més el petit guany que no pas la indecisa sort.

I, sinó, que estudiïn Anselm Rothschild, John D. Rockefeller, Andreu Carnegie i Henry Ford, per exemple.



Que rodi la bola

El pulcre Carles Soldevila, emplenador del «Full de Dietari», ha estrenat suara «Bola de Neu». Ningú no es vol donar per al·ludit. Es tracta del pintor que per mitjà del bluf i d'una conspiració bombajadora, assoleix triomfar amb unes pintures avantguardistes sense saber què cosa té entre mans.

Sembla que amb això hi ha molts interessos creats i molts partits presos, la qual cosa fa que es vegin obligats a fer el desentès i que per ara dissimulin. No hi volen veure més enllà que un cas anecdòtic, una lleugera insinuació satírica o bé una consideració personal disconforme amb les noves tendències plàstiques.

Però com que tard o d'hora es farà de moda desdir-se de tot aquest empatx de crítica literària que ara tant s'estila, caldrà que nosaltres que no tenim cap compromís de perdre la feina, d'haver de servir cap artista d'aquesta mena, ni d'aixecar cap polèmica de premsa, hi diguem la nostra.

II

La pintura que ha fet tronar i ploure ja ha dat el que havia de dar. Hem de reconèixer que la gent bregada amb deformitats d'aquestes no s'espanta de res i que algun d'aquests industrials de bon instint ja ha fet badar la gent amb anuncis frapants que han resolt hàbilment alguns dibuixants professionals.

Sembla que aquest desbordament de recerca i de fer obra personal, ha estatitzat ja un art moderníssim que ha eixiribit a molts artistes de les preocupacions vuitcentistes de fer el dibuixet a la ploma i la noïeta de color a la festa. El dinamisme actual ha estat copsat per algun artista que ha sabut el què es feia, i per aquests que tenen la mà trencada no hi ha res a dir. Es només per tots aquests emboscats que es valen de l'esqueneta que els hi fan alguns crítics pe-

dants per amagar llur incapacitat pictòrica i els quals Déu no els crida per aquest camí.

III

Ara encara no és hora de comprometre's assenyalant cap nom, però hi ha nombre de pintors que per seguir una vocació saludable i estalviar diners haurien d'esmerçar el temps pintant parets. Fixeu-vos que hi ha quatre o cinc galeries d'exposicions les quals continuament estan plenes de quadros d'aquests que fan apretar a córrer.

Encara avui hi ha un tema ben actual i avantguardista el qual no s'arrisca a plasmar-lo cap d'aquests pintors de natura morta i de paisatge; no contrastant, estic segur que el qui ho provés donaria una impressió que possiblement esfullaria molts llores d'aquesta pintura mediterrània d'orenetes, testos i atzavares. Aquesta pintura que a mi m'agradaria veure és la que ens donés aquest dinamisme de les modernes organitzacions industrials i tot aquest corrent dinàmic de la nostra època adalorada pels esports; és a dir, pintors com tots els clàssics que ens han deixat tresors plàstics que són un document viu i una meravella per als ulls.

Mentrestant, que la bola de neu del bluf vagi corrent i engrossint-se, convençuts que un dia o altre s'esmicolarà o es fondrà i tal dia farà un any.

MIQUEL CLIVILLÈ

Malgrat els sentiments elevats i abstractes que per mitjà de la dansa poden expressar-se, de vegades em sembla un art insuficient. Es que davant d'una multitud em sento tota embriagada. Tinc la il·lusió que dansaria en l'absència de la música, talment com si l'esguard innumerable del públic m'oferís un ritme nou que manifestaria amb moviments i paraules.

| Teresa Boronat.

La Mort

P.—En el meu colomar hi ha un colom, el plomatge argentat del qual emmiralla els colors del cel. La seva companya, una colometa blanca, formosa i pàlida des la punta de la seva cua escarolada fins el bec tendre i sedós, aquest matí ha emprès el vol i encara no ha tornat. Tot venint, m'ha dit que l'havien vista volar per aquí. Vols mirar si reposa en el teu jardí, amic brotaer? El meu colom argentat, resta marrit sense ella.

M.—Hi vaig de seguida.—

Obra la porta, entra, i als pocs moments surt donant la mà a una nena de cinc o sis anys de galtes rosades, cabells daurats i ulls blavosos. Un angelet.

M.—He anat al jardí. He mirat i remirat per tot, i la teva petita coloma blanca no hi és. He trobat, però, aquesta poncella, que si el teu colom la veu, forçosament s'alegrarà i oblidarà.

P.—(Abraçant l'infant) Bella és, i promet una flor magnífica, la teva poncella; però res, per bonic que sigui, podrà apaivagar el sofrir del colom argentat. Sols ella, la coloma blanca, pot tornar-li l'alegria... Madok, amic; mira si ha entrat en el teu graner. El meu colom te'n sentirà grat de les teves recerques.—

El brotaer entra a la casa altra volta i tot seguit en surt acompanyat d'una dona d'uns trenta anys, maca i ben feta.

M.—He regirat tot el graner i malgrat no trobar-hi la teva polida colometa, per consol del teu colom t'he portat aquesta espiga esplèndida de grans daurats i gustosos.

P.—Encara que la carn d'aquest blat tingui gust de mel, no per això distreuria el meu colom del motiu de la seva malaureança. A més, amb ella ha perdut la set i la gana... Amic, per amor al meu colom argentat; mira si la coloma blanca s'ha refugiat en el teu celler.

M.—Així ho faré. Però, per Déu!, saps més tu d'escorcollar una casa que els agents del fisc reial quan vénen a establir i imposar les taxes i tributs.—

Per tercera vegada entra a la casa i en surt acompanyant una velleta de cara arrugada i cabells blancs, mirar acaronador i posat venerable.

M.—La teva colometa de cua escarolada, no es veu enlloc. En el celler, però, he trobat aquest fruit collit temps ha, que si bé la seva pell no té ja la tivantor dels primers que tan plauen a la vista, la seva carn sucosa és dolça com l'arrop.

P.—Cert, amic meu, que la plena maduresa, lluny de disminuir les qualitats, fa el fruit més bo encara; però el colom argentat no pot ésser feliç ni amb la poncella prometedora, ni amb l'espiga en sa plenitud, ni amb el bell fruit collit fa temps. Ell vol la seva estimada companyona, que és la seva joia, vida, il·lusions, passat i esdevenidor. Res, sense ella, el lligarà al món, i si la follia del desesper no fa finir la seva vida, l'enyorança el matarà... Dóna'm la meva petita coloma blanca, amic brotaer... Ella és aquí, jo ho sé... No me la vols donar? Doncs jo mateix entraré a cercar-la.—

El baz-balan fa el gest d'entrar a la casa, quan el brotaer li diu:

M.—Amic meu. Jo t'estalviaré aquest treball. Vina amb mi, baz-balan. La teva coloma de bec tendre i sedós és a la casa. Jo mateix l'he guardada com una joia la més estimada, en una gàvia de vori amb fils d'or i tanques d'argent. Sí; ella és aquí, la teva colometa. Gentil, bella, enjoiada i joiosa. El teu colom argentat no es recordarà de la tristesa d'haver-la perduda quan la retrobarà tan formosa.—

El brotaer obra les portes de la casa de

bat a bat al baz-balan. Aquest dóna la mà la nuvi i entren seguits dels parents i convidats.

Tina, la promesa, encara de bracet del brotaer, surt de la seva habitació i comença la cerimònia de la consagració humana del maridatge.

Els pares dels nuvis donen cada un l'anell de noces al baz-balan, el qual els posa als dits dels seus fills.

Els convidats fan un cercle entorn dels personatges principals i el brotaer diu:

M.—Agenol·leu-vos, fills meus.—

Els nuvis s'agenollen un enfront de l'altre i el brotaer continua:

M.—Canvieu-vos els anells que el baz-balan us ha donat, en senyal d'aliança indisoluble.—

Ja fet el canvi, el brotaer afegeix solemnement:

M.—Nominaë Lebrenn... Tina Tankern... Jureu ésser units sobre la terra, com els vostres dits als anells.

—Sí, ho juro!—respon ella.

—Sí, ho juro!—contesta ell, quasi al mateix temps.

M.—Tina Tankern... Nominaë Lebrenn...—afegeix encara el brotaer.—Que l'amor us faci passables els jorns tristos i que els vostres fills, pel vostre esforç, en coneguin de millors. Ara anem a l'església i que Déu beneeixi el que els homes hem unit.—

Encara que la conversa del baz-balan i el brotaer varia sempre i segons la intel·ligència d'aquests dos, mai no perd aquest fons poètic ni el respecte a la tradició.

Un altre moment on els velis costums es mostren bellament, és a la mort d'una donzella.

A l'església, durant l'enterrament, les seves amigues canten alguns bardits (cançons nacionals bretones), entre els quals el més popular en aquest cas és el següent i data del temps de la conquesta de la Gàl·lia per en Juli Cèsar:

*«Ella era jove,
ella era bella,
ella era santa.*

*Ella ha donat la seva sang a Hésus (1)
per la deslliurança de la Gàl·lia.*

Es deia Hêna,

Hêna, la druidessa de l'illa de Sênn.

—Beneïts siguin els déus, ma bona filla,—

aquell capvespre li digué el seu pare,

Joël, el cabdill de la tribu de Karnak.

—Beneïts siguin els déus, filla manyaga.

Benvinguda siguis a l'illa de Sênn.

Demà en la nostra llar festejarem

el jorn, el feliç jorn de la teva naixença.—

—Beneïts siguin els déus, ma filla aimada,—

digué a Hêna, sa mare Margarida.

—Joiosa és la teva arribada,

mes ton esguard és trist.—

—Si mon esguard és trist, bon pare,

mon esguard és trist, la bona mare,

perquè vinc només a dir-vos:

—Adéu i a reveure!—

(1) "Hésus", un dels déus de la teogonia druídica.

—On vas, benvolguda filla?
Tan llarg serà el viatge?
On vas, doncs, gentil Hêna?—

—Vaig als móns del misteri
que ningú no coneix,
que tothom visitarà,
d'on persona no és tornada,
on tots tenim que anar
per renéixer i reviuire
prop dels éssers que hem estimat.—

En sentir aquests mots d'Hêna,
es miraven tristament
el pare, la mare, parents i presents,
com ho fan els infants.
Hêna els estimava tant!

—¿Per què, filla estimada,—
li diu Joël, cabdill de la tribu de Karnak.—
per què, doncs, vols deixar-nos?
¿Per què, doncs, fugir d'aquest món
abans que l'àngel de la mort...
—la mort... aquesta vida nova...—
vingui a buscar-te?—

—Bon pare, bona mare,
Hêsus està enutjat, l'estranger amenaça
la nostra Pàtria ben amada.
La sang innocent d'una verge,
ofrena d'Ella als déus,
pot fer minvar son enuig.
Adéu, doncs, i a reveure,
bon pare, bona mare, adéu i fins després...
Vosaltres tots, parents i amics,
gardeu les meves joies,
tindreu records de mi...
I vosaltres, infants que tant he acaronat,
deixeu que besi per darrera volta els vostres cabells d'or...
De Hêna, la vostra amiga, recordeu-vos;
ella va a esperar-vos en el desconegut...—

Brilla la lluna i il·lumina
el temple dels sacrificis qui s'aixeca
prop de les pedres sagrades de Karnak.
Les tribus, com riuada de gent,
arriben i s'empenyen per veure més bè.
Mireu-la. Es ella! Es Hêna, Hêna la verge de la illa de Sênn.

Puja al temple.

*Els fins cabells rossos, coronats de fulles verdes,
grogenques,
l'arpa d'or a la mà, i canta:*

*—O, Hésus! Pren ma sang
i de l'estranger deslliura la nostra terra.
Pren ma sang, o Hésus!
Pietat per la Gàl·lia i triomf per les nostres armes!—*

*Amb el somriure als llavis
esguarda el cel...
allà on brillen aquells móns on es va a renéixer;
amb el pols segur, estripa el seu pit immaculat
i abundosa surt la sang de la ferida,
vermella i pura mulla la terra.
O, verge santa i coratjosa!, no serà va el teu sacrifici.
A les armes! Via fora! Foragitem l'estranger!
Victòria a la Gàl·lia, victòria i llibertat!*

*Ella era bona,
ella era bella,
ella era santa.
Ella ha vessat de grat la seva sang a Hésus
per a la independència de la Gàl·lia.*

*Es deia Hèna,
Hèna, la druídessa de la illa de Sènn.*

ROC.

I N S T A N T S

Encara Orient i Occident.—Jo estic de ple amb la valenta rèplica del senyor Farran i Mayoral. El teòsof Ginarajadasa no ens ha d'ensenyar res.

—Us vull fer notar que la conferència que va donar a l'Ateneu Barcelonès, estava ple de gom a gom de gent conspícua servidors de la intel·ligència i de l'art que restaren atents a la seva peroració.

—¿Què us diré? N'hi havia molts que hi anaven pel turbant, altres per a sentir les seves dots políglotes i els més purs en matèria filosòfica varen quedar decebuts per ésser massa anodina.

—Heu fet una dissecció que respon bastant al caient pintoresc del nostre públic.

—Els conec prou bé. Hi ha una tradició de gent encantada que espanta i, com que no feien pagar res, varen passar l'estona sense cap complicació.

—Bé; ¿però vós no reconeixeu la competència d'aquest senyor respecte aquesta branca científica?

—Jo us dic que, si en lloc d'ésser indià, hagués estat xinès o d'altres terres exòtiques, amb unes barbasses fins els peus, encara hi hauria anat més gent. Però si un raport ens hagués dut a les mans tota la

seva conferència feta en bon català i llegida per un rapsoda, us asseguro que només hi hauria anat la família del rapsoda i aquell bidell que és de la casa.

—Amb aquesta desconsideració vostra, anant per aquest cantó, no hi ha res a dir. Però penseu que vós més d'una vegada heu anat a escoltar devotament els vostres homes representatius i, per tant, s'heu conformat de sentir-los per la radio o bé de llegir-los en un volum.

—Quan es té un principi bàsic com la nostra religió, feta amb tant de martirologi com hi ha en les vides dels Sants, heu de tancar la porta en pany i clau a aquests teosofismes fets amb un morter i amb perfums embabaiadors.

—Us hauria aprofitat molt llegir la rèplica titulada «Occident zorriallesc» del cavaller de les nostres arts i de les nostres lletres Joan Sacs.

—Falòrnies! No hi ha més que una veritat; i aquest goig inefable que dona el posseir-la és un tresor que no hem de deixar-nos arrabassar per ningú. ¿Què s'han pensat?

—Confesso que no puc contar per ara en un tresor d'aquests, car com més s'enlaira la comprensió més gran es fa la veritat i es té l'avdesa de posseir-ne més. Es, però, inaccessible pels que fem de comparsa i hem de lluitar pel nostre pa de cada dia. La veritat, per sa feminitat, es fa esquiva per segons qui.

—¿Ho veieu clar? Vós ja veieu la veritat amb faldilles! Com més us valdria trobar-vos com a bon fidel en el ramat dels creients! Tot el que dieu és una afectació plena de sobèrbia i d'erudició barata.

—Es molt gratuït fer de bon minyó. Així, tal com dieu vós, m'oferiu un bon passament d'ordre moral. Res de preocupacions! Cal anar a missa dominical, confessar i combregar, i fer un bon son.

—Aquesta intolerància vostra us portarà molts disgustos. La vostra llàntia de la fe no crema i el cremallot fumós de la vostra diatriba enutjarà a tota persona assenyada.

—Vull ésser bon creient. Com s'abranda-

rà la meua ànima amb els deu manaments que són l'essència de tota moral! Però deixeu-me primer conèixer les fallides que té tota consciència que, com a cosa humana, és feble i vulnerable per tots quatre costats. ¿Com podré explicar que entre mig del redós de bons creients, de gent menestrala, de fabricants, d'elements directors i de tanta gent que frueixen de privilegis i de benaurances, facin el desentès mirant el cel i no els commogui tanta de misèria com s'apilota ací a la terra?

—No hem pas d'eixugar totes les malaurances nosaltres sols. Altrament, si fos cosa exclusiva de la nostra religió, caldria tenir intervinguts per nosaltres els poders públics.

—No puc capir que havent-hi una munió tan important de creients, hi hagi el fill de casa bona que ensarrona la gentil modisteta, el discret menestral que té unes balances i uns pesos que fan l'ullet al calaix, el proveïdor de productes alimenticis que fa una mistificació amb drogues tòxiques, l'abassegador que pot vendre més alt les mercaderies que són de primera necessitat i el bon senyor qui es val de joies enlluernadores per a conquerir la muller d'altri.

—No en feu cas del que facin els altres. Pitjor per ells! Vós seguïu el camí recte que és el que us donarà una fortitud de consciència que és el plaer més gran que pot experimentar la vida d'un home.

—Així deixeu-me ésser entre aquests dilectes amics que feren acte de presència a la peroració del teòsof Ginarajadasa, puix que tots ells fan un servei humilíssim a tota concepció honrada i desinteressada en la recerca de la veritat. Entre mig de les diverses religions que hi ha arreu, invariablement hi ha un punt divinal que ens corprèn i ens fa flectar els genolls.

—Així vós també sou creient!

—I és clar que ho sóc, sant Cristià! Ho sóc com el poeta, que digué:

«Deu-me en aquests sentits l'eterna pau i no voldré més cel que aquest cel blau.»

XESPIR.

Flor de suburbi

—Flor Natural del Concurs Literari celebrat el dia 20 de novembre de 1927 a l'«Ateneu Obrer Català», del Clot—

Lema: A la donzella martinenca

Entre muntanya i mar nascuda fores
i per això, donzella, ets tan gentil;
de la muntanya duus les temptadores
fragàncies que el teu cos trascent subtil.

I de la mar tens tota la llum clara
dins ton esguard obert i lluminós,
i tens de l'ona la rialla cara
i el seu harmònic ritme graciós.

Tens de l'ocell que al bosc salta i s'esplaia
l'alegria d'un viure sà i despert,
i la gracilitat nítida i gaia
de la gavina que a la mar es perd.

En el teu sí hi ha fosos tants d'encisos
per virtut d'aquest llaç d'aigua i de cims,
que tots els mots seran elogis llisos
i feble la musica dels meus rims.

Davant teu, o donzella, tota cosa
devé xica i sumisa com un bri,
car el teu cos, esvelt com una rosa,
és lluminós com l'arc de Sant Martí.

Sant Martí! El teu poble on hi veieres
per primera vegada el sol brillar
entre mig de muntanyes ben properes
i de la mar que canta i cantarà.

Que canta i cantarà sense cap pausa
per dar goig al teu viure jovial,
que canta i cantarà per la gran causa
de ritmar-te el teu pas solemniàl.

Flor de suburbi ets tu, bella donzella,
flor de suburbi d'alta majestat;
si la Ciutat sabés que n'ets tan bella
fores regina, tu, de la Ciutat.

Car una flor tu ets de gràcia i glòria,
i ets un clavell que tens perfum i llum,

i el teu somriure és com una victòria
feta de glòria, llum, gràcia i perfum.

Jo cert en sóc que Ceres i Afrodita
nodrisses foren del teu cos alat;
l'una et donava flors de sa collita,
l'altra l'escuma del mantell brodat.

L'una et donava flors per al teu rostre,
l'altra l'escuma per la teva pell...
Per això ta figura aplega i mostra
tots els encants que al món li són farell.

Jo et cantaria—tu que el cant m'inspires—
sense que el cant n'esdevingués lassat,
car ma lira, cantant-te, apar cent lires
totes delint lloar ta gran beutat.

Jo et cantaria, i et diria estrella
sempre brunyida i sempre rutilant,
mes, o donzella, ets tan i tan bella
que no hi ha mots per a trenà el meu cant.

Encar la parla humana no és airosa
per a dí el teu encís engegador;
l'emoció, només, mig tremolosa,
pot copsà el teu encant i ta claror.

Deixa, donzella, doncs, que tanqui el llavi
mentre el meu cor tu el tens il·luminat;
l'elogi més excels, més alt i savi,
serà l'elogi que et diré callat.

Serà la lloa a ta gran bellesa
l'emoció que res no deixa dir,
o! tu, donzella, rosa d'esveltesa,
ocell, gavina,
perfum, regina,
flor del suburbi clar de Sant Martí!

SALVADOR ROCA i ROCA

T R I B U N A

Visca la llum!—Nosaltres—així com ho deia ara Rovira i Virgili en parlar de la pròdiga il·luminació de la Plaça de Catalunya,—també som amants de la llum, de la llum esplèndida, de la il·luminació profusa. Els nostres ulls volen—i més que voler freturen,—la claror plena i magnífica, total. Volem la claror objectiva tothora, puix que ens és complement de la nostra claror interior. Sense una bona llum a tot el nostre voltant, l'esperit ens apar confús i les idees tèrboles. Així com abellim transparent i límpida l'aigua d'un llac perquè ens encomani belles suggestions, també volem totes les coses banyades de llum clara, meridiana.

Aquest prefaci va relacionat amb l'Ajuntament. Semblarà paradoxal això de lligar les coses clares amb el municipi. Tanmateix, però, és així. Tots ja fa temps que estem d'acord amb què El Poble Nou pateix de la manca de llum; en aquestes mateixes pàgines n'hem parlat més d'una vegada, i més de deu vegades. Els benemèrits representants municipals, però, deuen ésser, si no analfabets, orbs. Ho sentim per ells... i per nosaltres. Veiam: ¿per què no ens posen més llum? Aquest Ajuntament que sempre ens fa anar a les fosques!

No demanem pas, il·lustres senyors edils, que ens poseu llum amb escreix. No us exigim grans focus irradiadors, ni cap sistema de costosa aplicació. No volem tampoc cap instal·lació ultra-moderna, ni menys la «il·luminació de dues dimensions» posada suara a la Place d'Italie, a la rue de Richelieu i a la rue Royale, de París. Només volem—fixeu-vos-hi—la claror *necessària*, la *mínima llum* a què tenim dret com a ciutadans i com a tributaris.

Visca la llum i visquen les coses clares!—S. R. i R.

Un comentari retrospectiu.—Hi ha hagut de sempre un interès especialíssim entre l'aristocràcia dels pobles en arreconar la seva llengua i parlar-ne una altra d'un poble veí. Ha estat com un senyal d'ennobliment, de superació de la plebs, o, potser, com una distinció de persona culta.

Així veiem els romans del temps d'Horaci, oblidats del llatí i parlant el grec. Així veiem també, com al segle XVI era tingut com a qüestió de bon gust entre la noblesa francesa, el parlar el castellà. I tenim encara avui ací, la nostra *gente bien* «ceceando» malgrat la famosa maledicció del Dant.

Es per això que hem restat bocabadats en llegir el comentari que reproduïm de *El Correo Catalan* de l'any 1909, en el qual al·ludia a la immigració de forasters, molts dels quals avui dia són tan «pur sang» com nosaltres.

El solt de referència deia, diu: «... en el *barrio de la Plata* y sus afluyentes, el que se atuviera al lenguaje de sus moradores, le parecería que no pisa tierra catalana».

Tanmateix—hem pensat,—això honoraria més el Passeig de Gràcia que no pas el Poble Nou.—P. M. P.

Col·laboració femenina.—Fa molt temps que tots els qui anem desenrotllant l'obra de la Revista *Poble Nou*, sentim una mena d'enyorança, encara que de grau menor, mortificadora i intensa.

Es un enyor natural segurament, el qual pateixen tots els qui fan en més o menys amplitud i vàlua la tasca literària a la nostra terra.

Potser que la causa no sia prou definida, però sabem del cert que és susceptible entre

dues raons: negligència i manca de passió. Em refereixo a la manca de col·laboració femenina.

Temps enrera hom no podia esperar-la aquesta col·laboració; no teníem—literalment parlant—*dones aptes*; l'ambient no era prou liberal; breument: la femina no posseïa o no li havia estat donada la sociabilitat necessària, puix que els costums rígids i sempre anacrònics no permetien, a la dona en general, la lògica de pensar, llegir i escriure.

Avui, però, aquesta argumentació ens faria dibuixar un somriure irònic, si les nostres benvolgudes amigues la fessin com a descàrrec de la llur actitud.

Nosaltres hem vist joiosament que la Biblioteca Popular Catalana, és de molt temps ençà concorreguda els diumenges el matí per noies, poblenovines sobretot, qui amb un interès gens exempt de distinció, fan demanadissa de llibres. Això, tanmateix, és motiu de lloança i a l'ensem una prova eficient de la intel·lectualitat que posseeixen les nostres companyes.

¿Per què, doncs, aquest grau de cultura, no traspua fins a les planes de la nostra estimada Revista, per donar-nos goig i estimul a la vegada?

Jo desitjaria, estimades llegidores, que ens treïssiu l'enyor del qual he fet esment, només que sacsejant-vos un xic aquesta negligència que sembla un exili, només que abrandant-vos una mica l'amor a l'escriure.—J. B. C.

URBANITZACIÓ I MILLORES

Escoles.—La manca d'escoles al nostre districte—sobretot d'una bona escola graduada d'arts i oficis,—ha fet parlar molt la nostra Revista, ha mogut diverses vegades la brillant ploma del nostre col·laborador i amic «Joan d'Icària» i ha fet fer múltiples gestions a la Comissió de Cultura de la Unió de Propietaris i Industrials del Districte X i al seu actiu president senyor Amadeu Escolà.

Amb tot i la insistència en tots sentits i malgrat el temps transcorregut d'ençà que hom encetà aquets tema, res no s'ha obtingut fins avui. Sembla, però, que ara hi ha el propòsit per part del Cap de la Comissió de Cultura de l'Ajuntament, de fer una visita al nostre districte per tal de veure la conveniència i la possibilitat de donar realitat a aquest projecte. En aquesta visita hom fixarà l'atenció en els edificis de la Torre de Sant Joan de Malta i en aquell on hi ha instal·lat el Quarteret i Dispensari Municipal, al Passeig del Triomf, tal com ja hom ho havia suggerit través

dels al·ludits articles que hem publicat.

No cal dir com desitjariem que aquesta visita es realitzés ben prompte i que obtingués ràpida i favorable resolució, per ésser aquest problema de les escoles al nostre districte un dels que mereixen més preferència i atenció, no pas ara, sinó ja de temps immemorial.

Mocions.—En la darrera reunió que tingué la Comissió d'Eixampla, es posaren a discussió les cinc mocions que va presentar a la mateixa la Unió de Propietaris i Industrials del Districte X, totes elies de molt d'interès per al nostre districte.

Segons sembla, aquestes mocions foren objecte de molta discussió. Per a solventar-les, a proposta del vice-president i del vocal senyor Framis, es va acordar nomenar ponent el senyor Vives, per estudiar detingudament el que en les mateixes es demana i donar-les-hi la resolució que correspongui.

Es de desitjar, per al bé dels interessos del nostre districte, que aquesta resolució sigui favorable.

AQUEST NÚMERO DE POBLE NOU HA ESTAT PASSAT PER LA CENSURA DEL GOVERN CIVIL

Conte de la vora del mar

I

L'última de les barques que es féu a la mar, fou la d'En Janet. I, encara, allunyant-se, sentia que el cor li anava a contramarxa.

Enfilada en una onada de sorra, l'Angelina feia adéu.

La tarda havia caigut ja. La costa es retallava, morada, sobre el mantell rosa del cel. L'horitzó, una línia pura, sols trencada per les blanques veles—com gavines reposant—de les barques pesqueres.

Del recó més amagat, al lluny, sobre l'aigua,—primer una glopada de fum d'un vaixell invisible—color de plom, un núvol creixia.

La nit, quieta, abillada amb espurnells de diamants, avançava també. I en la volta de l'espai començà una lluita: la serenor dels estels i el blau del cel, contra el gris dels núvols ajudats pel vent. Adés era el fum de tempesta qui avança, adés era el blau que s'obria el pas amb un romriure. Un grup d'estels resistia heroicament uns instants per a negar-se definitivament dins la grisor invasora. El cel era partit per límits variables amb permutacions a cada instant.

De sobte, com si fins llavors la lluita sols hagués estat un tanteig de forces, el gris prengué nova empenta i atacà furiós a l'ensem que feria de mort el blau zèfir la ziga-zaga d'un llamp. Un tro, imperiós, féu trontollar la terra. Els estels s'entelaren com els ulls d'un moribund...

Uns moments després, regnava en l'atmosfera el tempestuós imperi dels núvols de gris plom.

Les llums de les barques, com si els àngels, des de dalt, les estiressin amb els enfilalls de perles que queien, pujaven i baixaven amb ritme gronxadís. I ho devien trobar molt divertit, puix que cada volta més, es veien mogudes. Adés s'enfonsaven en les pregoneses de la mar, i adés eixien, rutilants, decidides, com si fossin estrelles caigudes que tornessin al cel.

La cançó de l'aigua era esdevinguda ja

èpica. Les ones, orgulloses, es llançaven temeràries contra el rocam desfent-s'hi en un cel d'estels bellugadissos... Incansables, reculaven cent voltes per llançar-s'hi altres cent, encrestades de blanc, folles de ràbia.

De les cases del poble, pujaven, atravesant els núvols, al cel, tremoloses i humils, les pregàries de les dones.

A la platja arribà la primera barca.

Dones i vells corregueren vers ella. L'Angelina també sortí, malgrat la pluja. S'aturà, però. Per què córrer? Sabia que en cas de recular no seria pas en Janet qui primer ho faria. Sabia sense saber-ho, que no era ell qui arribava.

Poc a poc s'hi atansà.

Una a una, arribaren totes menys la de l'estimat. Ara sí que corria a rebre-les, els ulls fora de les conques, caient-li pel rostre la cabellera mullada...

El seu cor batia al compàs del ronc sord de la mar encabritada.

Tothom era ja vora el foc eixugant-se de la mullenà. Sola en la fosca, l'Angelina esperava, immòbil, talment de pedra, en el mateix lloc on moments abans l'havia despedit.

Parà la pluja i el cel tornà a ésser domini dels estels.

El vent xiulava, brunzent, portant la cançó de la mar, en sa terrible grandesa, terra endins...

Com un autòmata baixà i es perdé en la fosca, primer lenta, corrent després.

II

Dalt un avenc, sobre el mar, un focus es movia acompassat, groc i feble. Uns ulls avesats en la fosca, haurien vist la silueta esparracada pel vent, de l'Angelina, el braç enlaire, fitant al lluny d'aquell desert que braolava sota els seus peus. Als patacs terribles de les ones, s'estremia tota sota un ruixim salabrós. Llàgrimes de ràbia (continuarà) DOMENEC GIMENEZ BOTÉY

Una obra gloriosa

i II

Mes les conversions del Exercicis Parroquials són nombroses, i coneixem homes de tota escola i idealitat qui s'han convençut davant d'aquelles lliçons de vida i consol que se'ls dona. D'éssers veritablement feres en sabem la conversió i d'algun d'ells confesada davant d'un públic de milers d'oients.

I, per què no? Si se'ls ha apaivagat el foc de venjança que niava en son cor i ha retornat la tranquil·litat a llur ser? Aquelles lliçons els han nodrit l'esperit i difumat els equívocs que enterbolien llur intel·ligència agitada temps ha per les passions. Individus coneixem que constituïen un perill per a la societat i avui són ciutadans honradíssims. Altres que llençaven el pa de llurs famílies entre el joc i l'embriaguesa, i avui són l'encant d'una llar venturosa. El qui amb perfidiosa insistència venia defraudant al pròxim, i després d'uns exercicis aprofitats ha restituit una quantitat fabulosa. D'un Lloret sabem, qui intentant suicidarse per amargors de la vida, un cas fortuït féu que entrés en una tanda, i avui és reintegrat a la pau i sossegament per obra i gràcia de la mateixa; de publicista que havia estat de tendències dissolvents, s'és convertit en un dels més fervents defensors d'aquesta obra.

D'un González podem contar qui, delatat pels criminals intents que alimentava i fugint de la justícia que el cercava, desorientat i cansat de rondar per la nostra ciutat, topà amb les portes d'un convent de Jesuïtes, els quals el recolliren i l'apartaren, per mitjà d'uns exercicis, del camí d'un presiri o d'una mort afrentosa. Per fi, citarem la conversió d'un Busquets, viciós empedernit, encobridor d'assassins, el qual amb finalitats ben oposades, entrà a una tanda d'exercicis i, foll de despit, als tres dies que havia ingressat i les doctrines de la qual

tanda l'havien encès amb més odi contra el més sant i sagrat, es tancà sol a l'església de la residència i, encarant-se amb el Sant Crist, el desafià a què baixés de la Creu si era veritat la doctrina allí exposada. Uns dies després queia en terra com mort, amarat de sant penediment; i aquell que hi entrà amb fins criminals, avui és un dels apòstols d'aquesta obra en totes les manifestacions que per a dar-la a conèixer es fan arreu de Catalunya.

I els exercitants es multipliquen, i al redós d'ells es formen les Lligues de Perseverància, els Cercles d'estudis apologètics, les Borses del Treball, les Unions de Patrons i Obrers, les Seccions Deportives, etc., i cada dia hi han noves peticions d'ingrés a tandes, a cada comarca s'obren noves cases d'exercicis, i el cabdill requereix nous col·laboradors perquè l'Obra s'estén i ja traspasa l'Ebre perquè és sol·licitada per terres de València, Castella i altres terres ibèriques; per la Cerdanya s'endinsa a França i fins el ressò de l'èxit ha arribat a l'Anglaterra i, traspassant l'Atlàntic, s'ha fet sentir a l'Amèrica d'on vénen sociòlegs per estudiar-ne el funcionament per tal d'implantar-la en aquelles terres que estan freturoses d'espiritualitat. L'èxit és clamorós la qual cosa fa creure que tal volta sigui l'instrument providencial del qual es val Déu per arrabassar de l'averna la nostra societat prevaricadora.

¿I per què no, si per endurit que estigui el cor de l'home més malvat, al néixer Déu hi posà entre altres fibres a voltes insensibles a tota bondat humana, una que es fa irresistible a la bondat Divinal, majorment quan Aquesta és invocada pel vibrant i ardent verb d'apòstols com el Pare Vallet i companys d'apostolat? No encertem a dir com seria aquell qui després d'una vida agitada per les concupiscències que jamai li

han omplert el cor, de sofrir un neguit, una ànsia de felicitat que cau a la seva ànima com bàlsam medicinal que li cura les ferides fetes per una vida llicenciosa, i que com aigua fresca li satisfà una set xardorosa de goigs mundanals, no l'accepti i no és converteixi tot profunditzant aquell insuperable «*Per quin fi he estat creat?*»

Perquè al sortir d'una tanda d'exercicis es tingui perfecta consciència de l'estat d'ànim conquerit allí i no es cregui que el fruit recollit sia fill d'una suggestió, hom recomana l'abstenció dels emotius i neuròtics, puix que la Fe deu entrar a la intel·ligència foragitant les tenebres que l'embolcal·len, com els raigs solars penetren sense

esforç de cap mena a una cambra fosca.

En acabar una tanda, els qui entonen el «*Crec en un Déu...!*» ho fan amb gran joia per haver comprès clarament i sense nebulositats la seva Omnipotència. Els qui no l'entonen i no es donen per convençuts, almenys tenen la noblesa de confessar que no els fou imposada l'acceptació de la Fe.

I com que els convençuts i, per tant, retornats a la pau de llur ànima i família són innumbrables—de la qual cosa se'n desprèn una benefactora influència social,—per això entenem que és la millor obra feta a casa nostra en el transcurs de l'actual segle.

PERE CORTÈS

R E T A L L E T S

Sonen els noms de Carels Soldevila i Josep Pla per encarregar-se de la direcció del diari *La Publicitat*,

¿Qui serà dels dos?

Potser que fessin com a *La Vanguardia*, allí que tothom és director.

El nostre C. D. Júpiter ja té 7 punts en el Campionat de Futbol.

Si pot ésser que no es planti fins a 31.

Retallem de *La Gralla*, de Granollers:

«En una revista hi llegim un editorial referent a Teatre Català. La revista és tan d'aprop de Barcelona, que no ho pot ésser més. Bé, doncs; l'editorialista diu, tot cofoi, que enguany hi han dues companyies de Teatre Català, i és que no sap que al Paral·lel hi ha el Teatre Espanyol, en el qual, malgrat i el seu nom, hi ha una altra companyia catalana, a més de les de Novetats i del Romea.

Tot seguit parla de *La caravana perduda*, «l'obra de Pous i Pagès».

Pleguem la revista i ens reconciliem amb les agències d'informació que cada vuit dies

fusellen a Trotsky ifan arribar aviadors allà on millor els sembla.»

Contestem al nostre benivolgut confrare de Granollers, *La Gralla*:

«En el número següent de POBLE NOU al que va aparèixer l'editorial sobre Teatre Català, hom ja feia l'oportuna rectificació tot esmentant el nom de l'autor veritable de «*La Caravana Perduda*».

Per altra part... *mea culpa*. I com sigui que ja ha passat cosa d'una mesada entre una cosa i l'altra, ¿podria dir-nos el tan sagaç publicista de *La Gralla* si tal dia com avui hom ja ha afusellat Trotsky definitivament?

Corre el rumor que la societat l'Aliança fa gestions per tal d'obtenir l'arrendament d'una sala d'una entitat política de la barriada.

No escarmenten. ¿Encara no estan prou tips de sala?

El partit començat.

El que arriba:—¿Què ha passat, Pepet?

En Pepet:—Tres a un a favor nostre.

El que arriba:—¿Què? ¿Gols?

En Pepet:—No. Lessonats!

RIMS DE L'HORA

Santa Bàrbara

Un gran nombre, extraordinari,
té el Sant d'avui, de devots,
segons llegim al diari
portaveu dels seus ex-vots.
I és tanta la fe que tenen
tots els fidels d'aquest Sant,
que la vida no comprenen
si no la passen badant.
Diu l'adagi que, quan trona,
en el Sant que us dic, pensem,
i aquesta raó l'abona
els fets que assenyalem.
Santa Bàrbara—la Santa
Patrona dels artillers,—
ho és també del qui s'encanta:
del gremi dels «badoquers».
L'obligació que no falta
que té cada pretendent
per entrar-hi, és ser rialla
de la resta de la gent.
I tot per mor d'unes misses
que vol fer dir el seu cor...
per guanyà unes corredisses
i indulgències del seu plor.
Són per misses que proposen
els timadors, amb art fi,
de pessetes que ells no gosen

o no poden repartir.
I el del gremi, que de sobra
sap que no ho repartirà,
deixa dipòsit i... pobre,
ja s'ha deixat atrapar!
Car fins l'última pesseta
els dona, rient del cas,
i se'n va cap a caseta
tot rient per sota el nas.
I quan, content del negoci,
obre el sobre del diner...
ja està acceptat com a «soci»
del gremi més ploraner.
I se'n va a la policia
—Santa Bàrbara invocant,—
car ha badat aquell dia
i ara sent que està tronant.
Mes si aquell qui una vegada
sent el tro i bé ha pensat
en l'engany, sens fer marrada
ho hagués denunciat,
es veuria embutxacades
les pessetes que ha perdut
i riuria les badades
que els del seu gremi han tingut.

El bis-Comte Arnau

CARNET DE NOVES

POBLE NOU REVISTA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

CARRER LOPE DE VEGA, 7.-BARCELONA-P N.

Subscripció: 1'50 pessetes trimestre

Número solt: 30 cèntims

Surt el primer i tercer diumenge de
cada mes

IMPORTANT ADQUISICIÓ.—La Biblioteca Popular Catalana del Poble Nou esta en tractes per a l'adquisició de la «Enciclopèdia Espasa».

Voldriem que fos un fet ben evitat.

PESSEBRE.—Seguint el bell costum tradicional, l'Agrupació Excursionista Júpiter bastirà enguany un artístic pessebre al seu estatge.

Aquest pessebre serà realitzat pel nostre amic i dibuixant col·laborador de POBLE NOU, el jove poblenoví Antoni Casas.

TEATRE D'INFANTS.—Hom prepara a

l'Ateneu del Poble Nou la representació de l'obra «La Font del Roser», interpretada pels deixebles de l'Escola del Poble Nou.

UN ARTICLE.—L'últim número de *La Nova Revista* publica un article de l'escriptor Pere Guilanyà, datat a París, amb quatre dibuixos de l'eminent escultor Pau Gargallo, sobre l'art i la vocació de la «nostra» insigne dansarina Teresina Boronat.

«LA NAU».—Aquest diari de la nit del dimarts passat, publicava una plana dedicada als nuclis industrials del Poble Nou i Sant Martí i inseria, a més d'un article parlant dels orígens d'aquests indrets, la cèlebre «Oda al Poble Nou» de l'inspirat poeta catàl S. Sánchez-Juan, ja coneguda dels nostres lectors.

APOLOGÈTICA.—El dia 29 del mes passat va començar al Centre Moral del Poble Nou el curset d'apologètica a càrrec de l'eminent humanista i il·lustre Dr. Josep M.^a Llovera, Pvre., canonge de la Seu de Barcelona.

Aquest curset, compost de cinc conferències, serà donat durant els dies 29 de novembre i 1, 6, 13 i 15 del corrent, de 9 a 10 de la vetlla.

BIBLIOTECA.—Els consocis de l'Ateneu del Poble Nou, senyors Piferrer i Soler, estan a punt d'acabar la catalogació dels llibres de la biblioteca de l'esmentada entitat, per tal d'organitzar tot seguit el préstec de llibres als seus socis.

HOMENATGE.—El proper diumenge, l'Agrupació Ciclista Poble Nou dedicarà un Vermouth d'Honor al formidable corredor ciclista i vencedor de les voltes de Catalunya i de Cantàbria, Josep Canyadó.

En aquest acte es farà donació a l'homenatjat d'un magnífic tandem construït pel fabricant Josep Montpeó.

NOVA GERMANDAT.—A primers d'any nou començarà a funcionar la germandat que una assemblea general de socis va acordar instaurar a L'Ateneu del Poble Nou.

BALLS DE NADAL.—La «Penya Joven-tut» celebrarà uns extraordinaris balls durant els dies 25 nit i 26 tarda i nit d'aquest mes, a la sala de l'Ateneu del Poble Nou.

Aquests balls seran amenitzats per l'orquestrina «The Zig-Zag Jazz» i hom diu que la sala serà esplèndidament ornamentada.

NEIXEMENTS.—S'ha vist pare d'un nou infant el nostre distingit protector i acabat industrial d'aquesta barriada, senyor Josep Piqué.

—Tamé el nostre amic i subscriptor senyor Miquel Vila, ha vist enriolada la seva llar amb la vinguda del primer fill batejat amb el nom de Rafel.

CARTELL POBLENÓVÍ D'ACTES I FESTES

Agrupació Excursionista Júpiter

Diumenge, dia 4.—Excursió a Igualada,
Diumenge, dia 11.—Excursió al Montseny.

Ateneu del Poble Nou

Diumenge, dia 4.—Tarda, sardanes.
Dijous, dia 8.—Tarda, ball de quintet.
Diumenge, dia 11.—Tarda, sardanes.
Diumenge, dia 18.—Tarda i nit, extraordinaris balls de orquestrina.

Cooperativa Pau i Justícia

Diumenge, dia 4.—Nit, ball d'orquestrina.
Dijous, dia 8.—Nit, ball d'orquestrina.
Diumenge, dia 11.—Nit, ball d'orquestrina.
Diumenge, dia 18.—Tarda ball de quintet.

Cooperativa L'Artesana

Diumenge, dia 4.—Nit, funció teatral.
Diumenge, dia 11.—Nit, ball de quintet.
Diumenge, dia 18.—Nit, funció teatral.

Club Deportivo Júpiter

Diumenge, dia 4.—Partit de campionat contra «l'Atlètic», camp forà.
Dijous, dia 8.—Partit de campionat contra l'«Atlètic», camp local.
Diumenge, dia 11.—Partit de campionat contra el «Gimnàstic», camp local.
Diumenge, dia 18.—Partit de campionat contra el «Lleida», camp local.

Ateneu Colom

Diumenge, dia 4.—Tarda, ball d'orquestrina.
Dissabte, dia 10.—Nit, ball continu.
Diumenge, dia 11.—Tarda, ball d'orquestrina
Dissabte, dia 17.—Nit, ball continu.
Diumenge, dia 18.—Nit, ball d'orquestrina.

Centre Moral

Diumenge, dia 4.—Tarda, funció lírica,
Dijous, dia 8.—Tarda, sardanes.
Diumenge, dia 11.—Tarda, funció teatral.
Diumenge, dia 18.—Tarda i nit, cinema i atraccions.

Agrupació Ciclista P. N.

Diumenge, dia 4.—Excursió a la font picanta d'Argentona.
Diumenge, dia 11.—Matí, Homenatge Canyadó
Diumenge, dia 18.—Excursió a la font del ferro de Montcada.

COL·LEGI-ACADÈMIA ISABEL LA CATÒLICA

per a senyoetes

Carrer de Llull, 221, pral. - Barcelona-P. N.

Directora: Concepció Mirabet Matheu

Formació religiosa, intel·lectual, moral i estètica

Cultura física

Ensenyament pràctic—Procediments segons les normes de la moderna
Pedagogia—Local amb immilloracles condicions higièniques — Professorat
nombrós i competent.

Classe general de Francès per professora nadiua

ARTS: Dibuix, Pintura i Música.

COMERÇ: Reforma de lletra, Càlcul mercantil, Teneduria, Mekanografia,
Correspondència comercial, etc.

Condicions d'admissió i detalls al local del Col·legi tots els dilluns,
dimecres i divendres de 4 a 7 de la tarda.

J. M. Campdesunyer

Sastre

Wad-Ras, 232, baixos Poble Nou
davant Cafè Aliança

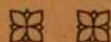


Camisers

Boqueria, 36 i 38
Ronda Sant Pere, 16 Barcelona

G. LOSTE = =

Passeig del Triomf, 15
Barcelona-P. N.



Fàbrica de
Biscuits,
Galetes i
Confiteria



Fill d'E. Bruguera

Carrer Riereta, 28

~ Telèfon A 3772 ~

Compressors d'Aire

BOMBES DE BUIT Sistema «Planche» patentat

Grans rendiments Grans pressions Preus interessants

Ganivets, navalles, tisores

i tota mena d'articles de tocador



Taller d'esmolar navalles

i altres eines de tall

Plaça del Pi, 3 ^{Davant} l'Església - Barcelona